

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea și Administratiunea:
Brasovu, piat'a mare Nr. 22. — „Gazetă“ ese:
Joi'si Dumineca'.

Pretul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe triu luni
3 fl. v. . — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLI

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retransmisi.

Nr. 94.

Duminica, 8 Decembre|26 Novembre

1878.

Hain'a intórsa.

Brasovu, 7 Decembre 1878.

Bucuria mare in taber'a guvernamentalilor, ca-ci avemu érasi unu ministeriu nou ungurescu cu d. Tisza Kálmán in frunte. Ministeriu nou cu ministri vechi? — „Pesti Napló“ ne-a aratatu deunadile, ca acésta se pote forte usioru. „Candu hain'a, dise elu, s'a invechit u si s'a rosu, omulu economu o descóse, o intórcce pe dosu si o cōse érasi la locu, si hain'a noua e gat'a“. Asia si nu altfeliu a facutu si d-lu Tisza, formandu nou ulu ministeriu. Guvernulu lui Tisza a intratu dupa „P. Napló“, in stadiulu hainei intórse. Doue gauri dintr'ins'a le-a astupatu cu petece mai multu seu mai puçinu intrebuintiate — ministeriulu de finançie l'a incredintiatu fostului ministru comite Iuliu Szapáry, ministeriulu de comerciu baronului transilvaneanu Gabrielu Kemény, ér' ceilalți ministri vechi au remasu in posturile loru si noulu cabinetu ungurescu a fostu constituitu.

Asiadér' d-lu Tisza va portá si de aci incolo carm'a statului cu cunoscuta-i energia de a „sdrobi“ totu ce i se pune in cale. Cea mai mare greutate a avutu, pana si-a aflatu unu ministru de finançie, ca-ci nimenea nu voiea se iá asupra-si sarcin'a acésta in impregiurarile triste, in cari se afia astadi visteri'a statului. Dupa tabloulu venituriilor si alu cheltuielilor statului ungurescu pentru cuartalulu alu treilea din anulu curentu, publicat in „Budapesti Közlöny“ deficitulu acestui cuartal se urca la 18.7 milioane florini, adeca cu 3½ milioane mai multu, cá in anulu trecutu. Este de observatu ca in deficitulu acest'a nu sunt cuprinse spesele ocupatiunei, asupra carora se pôrta o socotela deosebita. Resultatulu acest'a alu starei financielor statului e cu atatu mai intristatoriu, cu catu impositele in anii trecuti s'a totu urcatu si incassarea loru se esecuta in modulu celu mai necuriatoriu. Comitele Szapáry va ave dér de a deslegá o problema, pentru care anevoie i voru ajunge poterile.

In faç'a deplorabilei situatiuni finanziare este de miratu de unde isi mai i-a curagiulu „Kelet“ din Clusiu de a profeti Ungariei si „partilor transilvane“ cu atata aplombu unu „viitoru mai frumosu“. Si pentru ce spera „Kelet“ intr'unu asemenea viitoru frumosu? — Pentru ca la ministeriulu agriculturei, comerciului si alu lucrarilor publice a fostu chiamatu unu transilvaneanu br. Kemény Gábor.

Este frumosu a te asteptá totu la mai bine, dér' a sperá pentr'unu statu cá Ungaria sub impregiurarile grele de faç'a unu viitoru mai fericie dela activitatea unui singoru ministru — fia origine va fi — este o erore din cele mai mari politice. Noi din partene amu dorí, cá sperantiele lui „Kelet“, incatu privescu redicarea comerciului prin d. Kemény Gábor se se realizeze, ca-ci de aci ar profitá toti locuitorii Ungariei si ai Transilvaniei, dér' vedemu, ca chiaru organe oficiose unguresci se indoiescu forte, ca d. br. Kemény ar fi in stare a corespunde tuturor recerintelor resortului seu. Ele necumu se créda intr'o inaugurate a unei noue ere mai fericite comerciale prin d. br. Kemény, dubitéza chiaru, ca acest'a va poté se corespunda pe deplinu greului seu oficiu.

Dér' se mai sioptesce prin coridórele camerei din Pest'a, ca d-lu Tisza de aceea si-a alesu pe baronulu Kemény de colegu la resortulu comerciului, pentru cá guvernulu in luptele ferbinti parlamentare se pote contá pe viitoru mai multu pe voturile deputatilor de nationalitate maghiara din Transilvani'a.

Sermaini Transilvaneui de natiunalitate maghiara! La ce rol u atti mai fostu chiamati si voi de sorte in momentele aceste critice! Siefulu cabinetului ungurescu are acumu mai multa lipsa, cá oricandu de voturile vostre si de aceea

ofera unu portofoliu unuia din voi, si voi nu mai poteti de bucuria, ca vi s'a facutu acésta atentiu si sperati de aci totulu, unu viitoru mai frumosu chiaru. Ve bucurati ca de astadi incolo nu mai sunteti a siése, ci numai a cincea rôta la carulu statului ungurescu, si nu vedeti ca baronulu Kemény Gábor ar' fribui se fia unu adeveratu facetoria de minuni, cá se ve pôta scôte din starea trista, in care va aruncatu o politica passiunata, scurtu vedietore!

Dér' se lasamu pe compatriotii nostri transilvaneni se manance asia cumu si-au seratu. D-lu Tisza va ingrigi cá se mai recorésca foculu sperantielor celor mari, ce le punu in „noulu“ ministeriu. Un'a din cestiunile, cari ne intereséza mai multu pentru momentu este, ca óre fi-va „nou'a“ haina intórsa mai durabila cá cea vechia? Esperienti'a ne invétia a crede contrariulu. In orice casu inse ne potem linsti asupra unui punctu: Déca acésta noua haina se va toci — ceea-ce avemu causa fundata a crede, ca se va intemplá catu mai curêndu — va fi impossibilu de a-o mai intórcce si carpí!

DIN DOBROGEA.

Chiustengea, 19 Nov. (1 Dec.) 1878.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Creda, ca aveti deja cunoscintia despre frumósia primire ce avu armat'a romana la debarcarea ei pe teritoriul Dobrogei, mai cu séma in Tulcea, a careia locuitori escelara in acésta privintia. Diferitele nationalitatati din acestu orasiu: romani, greci, armeni, bulgari, turci, tatari, evrei si lipoveni se intrecu unii pe altii in manifestarea simpathielor loru pentru romani, redicandule fiecare in parte cate unu arcu de triumfu, pe care se aflau cele mai frumosé decoruri si inscriptiuni alese in limb'a romana. Tóte casele pana si in mahalalele mai estreme erau impodobite cu stéguri tricolore romane si alte semne de entusiasmu, incatu aspectulu orasiului era in acésta dí adevérat serbatorescu.

In Macinu, Babadagh, Rasiov'a si Cern'a-Voda primirea fu asemenea buna. Aici in Chiustengea nesosindu inca pana in acestu momentu trupele romane, nu ve potu spune nimicu despre primirea loru. Pana acumu nici nu se vede vre-o pregatire óre-care, desi ampliotati civili sunt deja sotiti eu totii si astépta comissiunea, cá sei instaleze si care trebuie se sosescu astadi din spre Babadagh.

Unu lucru 'mi pare inse straneu, adeca, ca russii nu facu nici o pregatire de a parasi aceste localitati, din contra ei lucréza acicu cea mai mare energia la intariri, facendu baterii mari pentru tunuri grele.

Garnison'a russa din acestu orasiu se compune din unu regimentu de 3 bataliône infanteria, 1 compania de saperi, 1 bateria de campu, 1 bateria de costa si alte detasamente, cari dispunu de unu materialu mare de resbelu. Intaririle loru au de scopu aperarea Chiustengei din spre Mare. In orasiu russii au ocupatu töte localurile disponibile, incatu nu se scie, cumu se va arangia cuartiruirea trupelor romane, déca russii n'oru voi a cedá in buna intielegere din localurile ocupate si déca guvernulu romanu se va tieu strictu de conventiunea inchiajata la incepitulu resbelului, adeca de a nu tolerá stabilirea de garnisónie russe la unulu si acelasius locu, decatul pe 5 dile. Garnison'a russa cea mai insemnata se afla aci in Chiustengea d'impreuna cu staturile majore si cu 2 generali, din cari unulu generalu Schiling, de origine germanu, e generalu de geniu. In Tulcea si Cernavod'a sunt cate 2 companii infanteria, ér' in celealte puncte, precum Macinu, Babadagh, Medjedie, Mangali'a si Rasiov'a parte mici deta-

siamente si parte numai escorte ale guvernatorilor respectivi. —

Dobrogea in generalu este o tiéra frumosa si productiva, dér' neglijata si, déca guvernul român o va inzestrau-o cu institutiuni solide si cu-o administratiune corecta si seriósa, in celu mai scurtu timpu se va convinge, ca prin Dobrogea a facutu o buna acuisitiune, ca-ci töte cheltuielile, ce voru trebui se se faca pentru redicarea agriculturii, imbunatatirea sórtei locuitorilor si incuragiarea comerciului, se potu acoperi chiaru prin veniturile acestei provincie, propriu disu. Ea dispune de töte resursele possibile. Locuitorii chiaru in impregiurarile de faça stau bine; ei a rau unde voieau si catu voieau cu $\frac{1}{10}$ dijm'a. Pentru intinderea intréga a acestei provincie inse, locuitorii actuali nu sunt suficienti, incatul ar' fi de doritu, cá guvernulu in prim'a linea se se ocupe de cestiunea unei colonisari solide.

Multe din satele vechi ale Dobrogei sunt completamente distruse de catra bulgari, incatu turcii si tatarii refugiasi, intorcendu-se acuma, nu gasescu decatul cenusia in vatr'a satelor loru. De si a mai remasu ici-colea cate o casa turcesca nestrictata, totusiu fostulu proprietariu nu mai poate dispune de ea, ca-ci bulgarii si mai cu séma evreii, cari s'a adunatu din Basarabi'a, Russi'a si Ddieu mai scie din ce parti ale lumei, au ocupat totu ce au gasit, facendu-se stapani pe proprietatile parasite. Evreii mergu cu miseli'a inca si mai departe: ei adeca, procurandu-si acte false si disputa turcilor dreptulu de proprietate chiaru inaintea autoritatilor, cari, bine intielesu, inca-i incuragiaza. Eu credu inse, ca guvernulu romanu va luá töte mesurile possibile spre a face dreptate in acésta privintia si va alungá pe vagabondii evrei, cari au inundat töte localitatile Dobrogei sub regimulu russo-bulgaru si acuma se dau de vecchi locuitorii ai acestei provincie. Avemu deja dovedi destulu de triste despre tendintiele acestui soiu de ómeni. Asemenea s'a mai incubat in acésta provincia totu sub regimulu russo-bulgaru o multime de advocati din Basarabi'a si alte parti unde nu'si gaseau panea de töte dilele, cari instigeaza si baga totu feliulu de discordii intre locuitorii inca inocenti, incatu, dupa cumu m'am informatu, nemultamirile reciproce si neintielegierile intre conlocutori, cumu sunt acuma, n'au mai esistat decandu traiescu impreuna. — Fruntasii din Tulcea pregatescu o petitioane colectiva catra guvernulu romanu, cá se-i scape de aceste plage.

Calatorindu prin acésta frumosa tiéra, la fiecare pasu vedi, catu de multu a fostu neglijata — o tiéra fora stapanu. Drumulu de feru intre Chiustengea, Medjedi'a si Cern'a-Voda, apartienendu unei societati anglese, se gasesc intr'o stare deplorabila, atatu in privint'a constructiunei, catu si a miscarei. Cumu se vede, acésta societate n'a fostu pusa sub nici-unu controlu din partea guvernului turcescu. Publiculu nu gasesc nici o comoditate fia in vagóne, fia la diferitele gari. Gar'a de aci are aparanti'a mai multu a unui siopronu sóu grajdú, decatul a garei unui punctu insemnatu, a unui portu. Pe tota lini'a cantóne nu esista, plecare si sosirea e neregulata, d. e. trenulu plin de pasageri astépta cate 2 óre la gara, ca-ci ampliotati dela gar'a estrema nu se afla in birou spre a fi anunçati, ca trenulu pornesce. Ajungendu trenulu la o statiune intermediara, se opresce, fora cá publiculu se fia anunçat, cumu e usulu in tota lumea, despre numirea statiuniei, séu timpulu catu sta. Asemenea pornesce fora a dă semnalele indatinate si fora a se interessá de pasagerii, cari comitu imprudent'a de a cugetá, ca sunt pe unu drumu de feru europeanu si se dau josu la cate-o statiune pentru trebuintele loru naturale. In apropiere de statiunile estreme trenu-

lui i se da o intiela colosală și deodată vedi vagonele descopecindu-se astfelii, ca fora întreupere masină ea o directiune, vagonele de marfă alta și cele cu pasagerii intra de sine în gara, unde se opresc prin opritorele obicinuite. — Bunu sistem, ce e dreptu, dăr' periculosu mai cu séma la caracterulu indiferentu anglesu! În gara sositu fiecare pasager trebuie se-si caute singuru coletele sale de bagagia, ca-ci amplioati sunt scutiti de acésta sarcina, și incaséza numai banii după greutate și ne mai dandu biletul numerisate; ei lasa pe pasageri se-si bata singuri capulu cu încarcarea și descarcarea efectelor loru incatul nu arareori vedi certuri chiaru pipaite între pasagerii, cari isi cauta coletele. Aci te convingi, că anglèsulu se pote și turci. — Este de dorit, că guvernul român se reguleze catu mai curendu si acésta cestiune importantă pentru comunicatiunea din tiéra.

Catu va dură ocupatiunea?

Intrebarea acésta i-a pus'o comitelui Andrásy delegatului Dr. Giskr'a în siedintă dela 1 Dec. a comisiunei budgetare a delegatiunei austriace. Responsul ce i lă datu ministrul de externe este fără importantă, pentru că, după cum reușescu chiaru și foile oficiose, dlu Andrásy cu alte cuvinte a spus, că anecsiunea provincielor ocupate turcescă va fi neevitabilă. Din motivele le-a insirat estrageinu urmatörile:

„Me intrebati, dice d. Andrásy, catu va tiené ocupatiunea? Respundu: Pana atunci, pana candu vomu fi ajunsu scopulu, pentru care Europă ne-a incredintatuit ocupatiunea și administratiunea celoru provincii. Scopulu acestă a fostu de a delatura, cumu am mai dis'o, pericolul ce amenintă neincetatu provinciele nóstre limitrofe, silindu-ne a nutri sute de mii de fugari mohamedani și chrestini, pericolul de a perde Dalmatia, pericolul de a ni se taiă comunicatiunile cu Orientulu, pericolul, ca în provinciele acele se va formă o vatru de revolutiune și unu centru de agitatiune panslavistică, pericolul, ca se va plamadi unu statu sudslavicu, pericolul, ca aceste tieri, in casu candu Turci'a nu le va poté stapani, voru fi ocupate de altii. Adaugu, că déca Europă n'ar' fi fostu de acea parere, că Turci'a nu e în stare de a executa acésta problema, poterile nu ne-ar' fi incredintatuit o upatiunea, dăr' nici noi n'am fi permit'o de locu. Asiadér', candu va poté incetă ocupatiunea? Candu voru fi delaturate tôte aceste pericule, candu provinciele nóstre nu voru mai fi nelinistite din partea aceea, candu nu voru mai calcă fugari chrestini și mohamedani teritoriul nostru, candu nu vomu mai fi siliti a-i sustine din motive umanitare, candu mohamedanii voru poté traî in pace cu chrestinii, candu Turci'a va fi destulu de tare a luă asupra-si nu numai cetelealte posessiuni ale sale, ci si aceste tieri, precum si conservarea starei politice nou create, cumu a dorit Europa, in fine candu Turci'a va fi in stare, nu numai de a ne rebonifică sacrificiile facute, ci si de a ne dă garantia, că starea, pe care vomu si creat'o pana in momentul acel'a in Bosni'a si in Herzegovina, nu se va schimbă in mai reu sub domni'a s'a.

„Despre aceea, candu va sosi acestu momentu si de va sosi vreodata, nu me incumetu a me pronuncia nici intr'unu felu. De cumva ar' veni inse, m'asuu bucură fără, si credu, că fiecare patriotu ar' avé causa de a se bucură: ca-ci acestă ar' fi momentulu, candu ar' disparé cu totulu antagonismulu rasseloru si alu confesiunilor in Orientu, candu c'unu cuventu n'ar' mai esistă cestiunea orientala si de s'ar' intemplă acésta, ar' fi pentru Austro-Ungari'a o compensatiune pré mare, decatu că se nu se multiamésca cu-o astfelii de solutiune. Acestă e responsul la intrebarea de susu.“

Va se dica, d. Andrásy numai atunci crede, că ar' poté incetă ocupatiunea, candu n'ar' mai esistă cestiunea orientala. Ori-ce omu cu minte va intielege, că acésta insemnă atatu, catu — niciodata. Cestiunea orientala va esistă într'o forma séu alta, catu timpu va fi unu Orientu. D. Andrásy a pus dăr' pentru darat'a ocupatiunei o condițiune, că nu se pote implini, de aceea la a dou'a intrebare, déca guvernul intentiuñă anecsiunea acelor tieri, n'a potutu se respondă alt'a, decatu că cestiunea nu e la ordinea dilei, că guvernul sta pe bas'a tractatului dela Berlinu, si candu va veni pe tapetu cestiunea anecsiunei, acésta se va supune negresitu si Corpurilor legiuitoré!

Adress'a omagiala a locuitorilor Dobrogei.

A. S. R. Domnulu a primitu urmatör'a de pesia din Tulcea:

Tulcea, 18 Novembre 1878.

Prealnătiate Domne!

Drapelul 6sténului romanu, incunatul de flori, falsafie mandru intre noi. L-amu salutat cu iubire si devotamentu, si animele nóstre tresalta de lacrimi de bucuria, ca-ci in elu vedem simbolul civilisației, pe care Altetia T'a regala, marele capitanu alu vîtezei óste romane, semeni in nou'a provincia regala. De astăi inainte incepe o vietă nouă pentru noi. Vomu primi dăr' cu incredere si iubire in viitoriu, uitandu trecutul. Ridicam rugi caldurăse catra a totu putințele pentru că se binecuvinteze opera romanismului dincocă de Dunare, si depunem la picioarele Altetiei Tale regale simtiemintele nóstre de iubire si fidelitate.

Dumnedieu se aiba in santă s'a paza pe Altetia T'a Regala!

Dumnedieu se protegeze pe duios'a August'a nóstra Suverană!

Dumnedieu se tienă poterea ostasiului nostru!

Colonia romana: Mihailu Petrescu, R. Dimitriu, Em. Popovici, V. Sotirescu, B. Crețioiu, M. Sotirescu, V. Nedelciu, V. Dimitrescu, G. Burgelea, T. Enake, P. Dorovici, I. Plengu.

Colonia bulgara: D. Todorofu, I. Ceausoulu, S. Teodorofu, P. Havesofu, P. Teodorofu, R. Gradinarofu, B. Lasarofu, G. Geacofu.

Colonia gréca: U. Karavi'a, Em. Ghilli, Epaminnondas, U. Liciardopoulos, M. Comzsos, A. Valasoglu.

Colonia russa: Dimitrie Rudriovtofu, Petro Mihailoff, P. Adolfofu, Dimitrie Scoalhofu, V. Timofei, V. Grigoroff.

Colonia musulmană: Idet Efendi, Mehmet Zari-Efendi, Usein-Efendi, Etem-Efendi, Ismail-Efendi.

Colonia arména: Adavetian, S. Garabetian, H. Pariserian, Hagi Agapu Parsezianu, Simonu Melalconu, Atikmos Raftianu.

Colonia israelita: Melmanu, Ch. Bortstein, A. Bergitan, G. Grünberg, A. Ellmanu, M. Zuckermann, M. Horovitz.

(Urmărea inca 500 iscalituri.)

Ministeriulu afacerilor straine a primitu dela d. primu-delegatul romanu la Tulcea urmatör'a telegrama:

„Astăi, Sambata la 12 ore din di, după santirea apelor la malul Dunarei armat'a nóstra a intrat in orasul, unde pe strad'a Bobaci a defilat pe dinaintea generalului Anghelescu cu stégurile impodobite de cununi de flori, oferite de catra domnele din Tulcea si cu urari entuziaste din partea populației. N. Catargi.“ (Monit.)

Din camer'a romana.

Ministeriulu romanu inca nu s'a potutu intregi pana acumă. Unu semnu inse, că crisia numai e atatu de acuta este primirea sarcinei de presedinte alu Camerei de catra d. C. A. Rosetti, care in siedintă de Marti a rostitu in aplauzele frenetice ale camerei urmatorulu insemnatul discursu:

„Domnilor deputati! Tramitiendu-me din nou la acestu biurou, care este pentru mine unu altaru politicu, si amintindu'mi de unde plecamu, prin ce evenimente trecu: nu si unde ajunseram, imi pare, că percurseram impreuna nu trei, ci un'a suta ani. Ce iritatuni, ce temeri, ce ure chiaru la nascerea acestei legislative, si éca-ne ajunsi, că individi si că natiune, la liniste si la cea mai deplina independintia. Printre credintia nestramutata, prin poternică disciplina a ómenilor intr'adeveru liberi, si prin vitejia filorui ei, Romani'a luandu'si loculu in famili'a europeana, ati percursu astfelii unu ciclu intregu ce este de ajunsu de a onora nu numai viat' unei legislaturi, ci chiaru a mai multoru generatiuni. Acestei Camere inse, acestui parlamentu i s'a datu si mai multu. La inaltimdea la care ajunseram, Europa totă ne vede si are ochii tientiti asupra-ne. Dobandindu stim'a si increderea ei pe campulu de bataia, avemu acumă fericit'a ocasiune de a o face se ne-o acorde si pe terenul politicu.“

„Multu, fără multu este de facutu si n'avemu inainte-ne de catu trei luni. Lungi inse sunt aceste trei luni pentru alesii natiuni, care prin suferintia, si lupta au invietiatu a sta uniti, a iubi si a lucră. Se pare in adeveru o minune de a face o parte, din ce datori suntemu a face; veti face inse, ca-ci romani sunteti, si priu minunii a traitu 18 secole acésta colonia a lui Traianu. Iubitore, inteliginte, nobile, generoșa si muncitoré este natiunea romana. Ce dăr' poate fi peste putinta de a face alesilor ei, cari au inca si feri-

cirea de a ave unu domnu, care cu vitejia lupta pe campulu de onore in capulu natiunii, in tôte si pe deplinu libere. Europa a admirat acestu faptu unicu in asemenea timpu. Trebuie dăr' se dovedim pe tóta diu'a, ca scim a fi liberi.“

„Onoratu de a conduce lucrările vostre si in acésta sessiune, care este incoronarea edificiului ce ati inceputu, primescu cu recunoscintia si cu credintia acésta frumosă sarcina. O primescu, ca-ci ea 'mi da dreptul se ve aducu aminte cu vintele dise de Tiers Camerei, in midiulocul lupotelor celor mai crancene: „Partit'a, care pana in fine va triumfa si va guverna, va fi partit'a cea mai drépta si mai inteléptă.“ O primescu, in fine fiindu-ca este forte usioru de a presiede o Camera, a careia maioritate intielege, cumpănesce, iubesc si este otarita de a nu crutiă nici unu sacrificiu, nici unul, pentru triumfulu dreptatii si alu libertatii, pentru gloria si marirea natiunii.“

Constitutiunea bisericei reformate din Ungaria si Transilvania. Proiectul constitutiunii bisericiei reformate unguresc se compune după „P. Napló“ din patru parti. Partea I tractă despre autoritatile administrative, partea II-a despre autoritatile judiciare, a III-a despre afacerile scolare (scolamentica), a IV-a despre legile (canonele), ce ating functionarii si membrii bisericesci. Pe lîngă intregu operatulu se află si unu proiectu, care tractă despre unu sinodu generalu constituentu. In fruntea proiectului se află cateva tese importante si totodata principale sub rubrică: dispozitii generale. Astfel se dice in privintă autonomiei: Tôte causele bisericiei si scolare interne se rezolvă după legile si normele actuale bisericesci, si fara de a se jigni dreptulu de suprema inspectiune si de patronatul alu Maiestatii sale regelui de catra corporatiunile representative graduale, care sunt stabilitate in legea presenta bisericăsa, cum sunt autoritatile administrative si judiciare si functionarii alesi după lege. In privintă scolelor se dice: Scóolele inferiore si superioare ale bisericiei reformate, că institutiuni ce stau in strinsa legatura cu dreptulu de a-si exercita fiecare confessiune religioasă sa neconturbata in patria nostra, si că mediuloc de a conserva biserică insasi, apartinu preste totu de corpulu bisericiei si depindu de autoritatile bisericiei.

Dreptulu de a crea legi (canone) lu are numai sinodul generalu bisericesc, si legile create prin sinode se potu modifica sau desființa numai prin sinode legale. — Numerulu membrilor sinodului e de 114, care sunt parte din oficiu, parte alesi. Membri din oficiu sau naturali sunt cei cinci episcopi (superintendenti) si cei cinci curatori ai districtelor bisericesci, comunele bisericesci din districtulu de preste Tis'a alegu 34 deputati, districtulu transilvanu 18, districtulu de dincocă de Dunare 16, celu de dincocă de Tisza 14, celu de dincocă de Dunare 12. Deputatii alesi sunt jumetate presbiteri si jumetate mireni. In competitia sinodelor cadu: 1. Legislatiunea, care tractă mai cu séma despre ficsarea si modificarea, impartirea districtelor bisericesci, formă si ordinea cultului dumnediescui, ficsarea serbatorilor, causă culturii si alegerii presbiterilor, organizatiunea si inspectiunea scolelor, sistemă de a impune contributiuni pe coreligionari si regularea jurisdictionii eclesiastice. 2. Supremă conducere, care are de a priveli asupra drepturilor si asupra autonomiei bisericiei, precum si asupra referintelor juridice catra celealte confessiuni, dispune asupra cartilor de cantare, asupra agendelor si asupra cartilor rituale si controlera tradncrea bibliei, mai pe urma alege membrul senatului generalu bisericesc si ai forului supremu judicialu: Sinodul se va tienă de regula totu la 10 ani. Membrii sinodului se voru alege de presbiteriile comunelor singuratic bisericesci. Reprezentantul sinodului poate si fiecare cetătanu alu statului unguresc, care a trecut de 24 ani si a absolvat celu puțin cursul gimnasialu sau unu cursu coresponditor cu acela. Constituirea sinodului, functionarii, spesiale, ordinea desbaterilor si a voturilor sunt cu deameruntul si bine precise. Se află unu punctu fără interesant, ce tractă despre regimentulu bisericiei, si acela sună asiă: „Prin introducerea unui senat supremu, generalu bisericesc, instituie proiectul de constitutiune unu membru cu totulu nou in organismulu bisericiei reformate. Era un defectu in biserică reformata, ca pana aci nu avea o autoritate, care se fi decisu causele comune cu potere obligatorie pentru tôte 5 districtele. Biserica reformata din Ungaria si Transilvania a avut pana aci 5 bisericici, cari cugetandu cu 5 capete, procedau in 5 chipuri. Senatul supremu generalu bisericesc este destinat de a intemeia unitatea bisericiei unguresc reformate, cu unu cuventu de a legă cele 5 districte separate mai strinsu si de a dă intregii bisericie reformate prin unitatea si prin reunirea partilor o fortă si potere mai mare.“

— Din aceste liniamente scosă din proiectul de con-

stitutiuine alu bisericei intr'unite reformate vedemu, ca constitutiunea acesteia va dифeri in multe puncte esentiale de constitutiunea bisericei romane greco-orientale. Asia sinodulu bisericei reformate este mai neliberalu, decatul alu romanilor in compunerea sa, ca-ci clerulu la reformati are totu atati representanti, catu si mireni, pe cindu la romani mirenii sunt doue tertialitati si clerulu o tertialitate. Pe lenda aceea pe membrii sinodului la reformati nu-i alegu sinodele parochiale ca la romani, ci presbiteriile seu comitetele parochiale, si dela representanti li se cere, ca pe lenda ctatea corespundietore se aiba si o calificatiune gimnasiala seu alta egala cu aceea, pe cindu la romani se cere se fia chrestini buni fora consideratiune la calificatiune, omeni nepatati, de sine statatori si membrii ai unui sinod parochialu. Sfer'a de activitate a sinodului generalu ungurescu este cu multa mai larga, decatul a congressului nationalu bisericescu alu romanilor gr.-orientali, pentru-ca sinodulu reformatu nu e restrinsu numai la legislatiune, la organisiune, la administratiunea averiloru bisericesci scolare si fundationale, ci elu tracteza despre form'a si ordinea cultului dumnedieescu, despre serbatori, despre cartile rituale, cu unu cuventu, despre tota vieti' interna si externa a bisericei, pe cindu in constitutiunea bisericei romanesci, cartile simbolice, rituale, interpretatiunea canonelor, dogmelor, a sacramentalor si altor obiecte sunt rezervate numai pentru sinodulu episcopescu.

Congressulu Orientalistiloru.

Orientalistii au tienutu pana acumu patru congresse: unul in Londra, alu douilea in Parisu, alu treilea in Petropole si alu patrulea acum in Florentia. Congressulu din anulu acesta a demus-tratul mai multu, decatul celelalte trei anterioare, ca este intr'adeveru congressu scientificu, si a intre-cutu pe tota congressele istorico-filologice interna-tionale preste totu chiaru si in esclusivismulu seu, ca-ci s'au admisu numai specialisti. Modalitatea, cumu s'a intr'unitu acestu congressu, a fostu urmatori'a: Biroul congressului si a alesu in fiecare tiéra cate usulu seu mai multi delegati, caru au publicatu vre-o lucrare de insemnata mai mare asupra linguisticei generale seu asupra limbilor orientale in specie. Acesti delegati aveau dreptulu de a recomenda pe alti barbati, ca membri la congressu, prin aceea, ca aratau lucrarile acestor'a biroului. Delegatulu congressului din partea Romaniei a fostu B. P. Hasdeu, care inca a recomandat pe dr. B. Constantinescu, care a publicatu ceva despre limb'a tiganilor din Romani'a.

Congressulu s'a deschis la 12 Sep. sub presidiulu de onore, a lui Amadeu ducele de Aost'a, care a fostu rege in Spania. Au luatu parte la congressu 120 de orientalisti si lingiusti, dintre cari cei mai de frante Benfey, Gabelentz, Roth, Weber, Schiefner, Vambery, Ascoli etc., cari erau impartiti in siepte sectiuni si adeca in cea: nord-africana, semitica antica, eranica, indiana, araba, altaica, chineso-tibetana si linguistica generala. Cei doi representanti ai Romaniei s'au inscris in sectiunea linguistica, si si-au presentat ultimele loru lucrari congressului, Hasdeu oper'a sa, „Cuvinte din betrani“, era B. Constantinescu „Probe de limb'a si literatur'a tiganilor“.

Cu privire la studiile asupra limbilor tiganilor se pronuncia buletinulu congressului camu in urmatorii termini: Memoriulu d. dr. B. Constantinescu, despre dialectele tiganesci din Romani'a se pot considera, ca unu embrionu. Colectiunea, cu care se occupa, are interesu filologicu, der-totodata linguisticu si literariu. Ca se arete insemnata colectiunii sale ceteresce cateva probe, le traduce in limb'a germana si le insociesce cu observatiuni linguistice si gramaticale. Colectiunea d-sale contine peste 3000 de cantece. Adunarea primește cu aplause espunerea autorelui. Vice-presedintele sect. linguistice Ascoli dice, ca din vast'a lucrare, cu care se occupa d. Constantinescu, voru resulta folose forte mari pentru studiile linguistice si pentru aprofundarea dialectelor tiganesci, cari sunt atatu de grele si puçinu cercetate.

Ce se atinge de lucrarea lui B. P. Hasdeu, se pronuncia asupra ei Angelo de Gubernatis, unu ilustru filologu italianu in „Nuova Antologia“ dela 15 Oct. 1878 camu asia: Eruditulu Hasdeu, teneru si plinu de activitate, directoru generalu alu archiveloru statului, publica din documentele aflate in archivu cele mai importante relative la istoria limbilor romane de prin sec. XVI si XVII, cari contine limb'a vorbita intre anii 1550—1600 unu volumu de 448 pagine. Documentele sunt scrise cu litere cirile, der' apoi transcrise si cu caractere latine. Aceasta serie este urmata de doue glosare pretiose. Mai importantu este glosariul

alu doilea, care cuprinde unu specimenu de dic-tionariu etimologicu alu limbii romane, precesu de importante date bibliografice despre őrecare glosare manuscrise romane. Observatiunile etimologice ale lui Hasdeu sunt astfelii, in catu toti romanistii trebuie se ureze, ca Hasdeu se intreprinda unu intregu dictionariu etimologicu alu limbii romane.

Congressulu orientalistilor ne mai procura placerea de a cunoscere pe unu altu filologu romanu dr. B. Constantinescu, care a presentat lucrarea importanta despre limb'a si literatur'a tiganilor din Romani'a. In modulu acest'a pre-candu Spania, Grecia si Serbia n'au tramsu nici unu delegat, Romani'a a fostu reprezentata nu numai prin nume, de la si prin lucrari, cari au facutu o placuta impressiune asupra membrilor congressului.

Regulamentu de administratiune publica

asupra organisatiunei judecatoresci, competitiei si procedurei autoritatilor judecatoresci din Dobrogea.

(Urmare si fine.)

TITLU L IV.

Dispozitioni generale si transitorie.

Art. 50. Tote actele judecatoresci, precum si tote petitiunile seu ori-ce alte acte se voru presentata de parti tribunalelor, urmeaza a fi scrise in limb'a romana.

Art. 51. Partile voru pota fi reprezentate, seu asistate inaintea tribunalelor de apel, de advocați.

Art. 52. Nimeni nu va pota inse exercita professiunea de advocațu inaintea tribunalelor de apel, pana ce mai antaiu nu va justifica ministeriul de justitia, ca indeplineste conditiunile legea dela 1864 si nu va obtinut unu certificatu pentru acest'a. Ministrul justitiei, cu incuiintarea consiliului de ministri, va pota refusa autorisarea fara arata motive.

Art. 53. Atributiunile consiliului de disciplina si dreptulu de a aplicata pedepsile disciplinare prevedute de art. 13 din legea corporului de advocați apartinu atatu instantelor judecatoresci, locale, cari se voru pronunciata cu dreptu de recursu catra ministeriul justitiei, in terminu de 10 dile dela dat'a sentintiei seu a decisiunei, catu si consiliului de ministri, care se voru pronunciata dupa referatulu ministrului de justitia. Hotaririle date de tribunalu in asemenea casuri voru fi provisoriu executorii.

Art. 54. Tote legile civile, comerciale, penale si ori-ce alte legi relative la organisati'a si administrati'a justitiei, ce nu voru fi contrarie regulamentului de facia, voru fi aplicabile in totu cuprinsulu Dobrogei.

Art. 55. Tote afacerile dintre mahomedani prevedute de art. 31 din acestu regulamentu, se voru judecata de catra autoritatatile judecatoresci competente, dupa legea musulmana.

Art. 56. Atributiunile primariului in privint'a actelor starii civile se voru indeplini, intru catu privesce pe mahomedani, de catra fiecare hoge alu localitatiei, care este obligat ca in data se tramita extractulu cuvenitul primariului, pentru a se inscrie in registrele starii civile.

Art. 57. Toti presedintii, judecatorii si supleantii tribunalelor de apel si de ocile numiti in poterea acestui regulamentu sunt inamovibili pe timpu de 2 ani. Daca in acestu intervalu ei voru fi datu probe necontestate de capacitate, activitate si bune portari, ei voru pota fi declarati inamovibili in modu definitivu.

Art. 58. Destituirea acestoru magistrati nu se va pota pronunciata, afora de casurile, in cari ea ar' fi consecint'a unei condamnatiuni penale, decatul pentru faptele urmatore: veduta rea credinta, negligentia culpabila in indeplinirea datorilor, inconduita notorie si imoralitate.

Art. 59. Instanta disciplinara pentru destituirea judecatorilor inamovibili ai tribunalelor de ocile, va fi tribunul de apel respectiv, er' pentru membrii acestor'a curtea de casatiune. Celelalte pedepsile disciplinare se voru pota aplicata de ministrul justitiei dupa referatulu delegatului seu specialu.

Art. 60. Pentru asta singura data dresarea listelor prevedute de art. 6 si urm. se va efectua de catra autoritatatile administrative cu incepere dela 15 Decembrie a. c., er' liste se voru afisata la inceputulu anului viitoru. — Alerile voru avea locu: pentru membrii tribunalelor de ocile in dilele dela 1—2 Februarie, anula viitoru, er' pentru membrii tribunalelor de apel in dilele de 11—12 Februarie.

Art. 61. Durata functiunei membrilor alesi la inceputul punerii in aplicatiune a acestui regulamentu va fi pana la 1 Iuliu 1880.

Art. 62. Pana la alegerea membrilor tribunalelor de ocile si de apel, acestea voru pota judecata numai cu completulu judecatorilor permanenti seu asistati de arbitri notabili oranduiti de ministeriul justitiei dupa recomandatiu delegatului specialu.

Art. 63. Unu delegat specialu alu ministeriului de justitia in Dobrogea va fi insarcinatu cu punerea in lucrare a acestui regulamentu pana la definitiva organizare si regu-

lat'a functionare a tuturor tribunalelor instituite printre'ensulu. Elu va avea indatorirea de a supraveghia mersulu acestoru tribunale, a constata lipsurile, pe cari practica le va dovedi in mechanismulu judecatorescu si a propune ministeriului modificarile si imbunatatirile, ce se voru simti de trebuinta. Elu va ingrijiti, ca toti magistratii se'si indeplinesca cu sfintenia datoria, si la casu de abateri grave, negligentia, imoralitate si ori-ce alte fapte de natura a compromite demnitatea caracterului de magistratu, va reporta ministeriului, conchidiendu la pedeps'a disciplinara, ce va crede, ca trebuie se fia aplicata, alaturandu si ori-ce acte de convictiune seu informatiune privitora la faptele imputate.

Art. 64. Ministeriul justitiei, dupa reportul delegatului seu specialu, va pota prin regulamente posterioare, circulare si instructiunile, se completeze, se amelioreze si se esplice dispositiunile cuprinse in acestu regulamentu dupa trebuintele, ce practica va dovedi in cursulu aplicarei lui.

Art. 65. Tractamentul delegatului specialu si superioru alu ministeriului tribunalelor de apel si ocile va fi celu prevedutu in statulu ce urmeaza, fara retinerile prescrise de legile privitoro la pensii si fara dreptulu ce derurge din acele retineri.

S T A T U.

Delegatulu ministeriului 750 lei salariu pe luna si 750 lei diurna.

Personalulu tribunalelor de apel din Tulcea si Kustengea pe luna: Unu presedinte 900 lei, doui membri 750 lei, unu suplentu 600 lei, unu primu-procuror 750 lei, unu procuror 500 lei, unu grefier 400 lei, unu ajutoru alu grefierului 250 lei, siese copisti, din cari 2 la parchetul a 100 lei, doui aprodi a 50 lei, unu camerieru 50 lei pe luna.

Personalulu tribunalelor de ocile din Tulcea si Kustengea pe luna: Unu judecator 500 lei, unu suplentu 350 lei, unu substitutu 350, unu grefier 250 lei, trei copisti, din cari unu registrator si archivar a 100 lei, unu aprodu 50 lei, unu camerieru 50 lei pe luna.

Personalulu tribunalelor de ocile din Sulina, Macinu, Babadagu, Harsov'a, Mangalija, Megedie si Rasov'a pe luna: Unu judecator 450 lei, unu suplentu 350 lei, unu substitutu 350, unu grefier 250 lei, doui copisti a 100 lei, unu aprodu 50 lei, unu camerieru 50 lei pe luna.

Art. 66 si celu din urma. — Ministrul Nostru secretarul de statu la departamentulu justitiei este insarcinatu cu executarea acestui decretu.

Datu in Bucuresci, la 11 Novembre 1878.

Carol.

Ministru-secretarul de statu la depart. de justitia:

Eug. Statescu.

Nr. 2499.

REGULAMENTU

pentru impartirea si organizarea administrativa a Dobrogei.

TITLU L I.

Impartirea Dobrogei in districte si plasi.

Art. 1. Teritoriul coprinsu intre gurile Dunarii, tienutulu Dobrogei si pamenturile invecinate otarite la Nordu de talvegulu braciului Chilia, la Sudu prin lini'a de delimitare ce pleca dela Silistra si se opresce la Mangalia, se imparte in trei judetie: judetulu Tulcea, judetulu Kustengea si judetulu Silistra noua, avendu de residintie ale autoritatilor superioare orasiele cu acleasi nume.

Art. 2. Judetulu Tulcea se compune din patru plasi: Tulcea, Sulina, Macinu si Babadagh. — Plas'a Tulcea coprinde tote satele din fostulu Caimcea-Camlik, afara de Larikioiu. Mai coprinde: Isaccea, Nicolaeiu, Teleia si Celidere, ce faceau altadata parte din Mudurlikulu Isaccea, si inca tote satele pendinte altadata de Mudurlikulu Mahmudei. — Plas'a Sulina coprinde: orasulu Sulina, tote satele pendinte de vechi'a caimacamia cu acelasiu nume, precum si satele ce compuneau fostulu Mudurlikulu alu Chilia. I se adauga insula Sierpiloru. — Plas'a Macinu coprinde: orasulu Macinu si tote satele vechei caimacamii cu acelasiu nume, mai adaugandu-se satele Giaferc'a, Taitia, Diglisu-Monastiru, Cocosiu-Monastiru si Giaferu-Islamu, pendinte altadata de Isaccea. — Plas'a Babadagh coprinde: orasulu Babadagh si tote satele ce compuneau fostulu caimacamlicu cu acelasiu nume. I se adauga satulu Sarikioi.

Art. 3. Judetulu Kustengea, se compune din trei plasi: Kustengea, Harsiov'a si Mangalia. — Plas'a Kustengea coprinde tote satele vechei caimacamii cu acelasiu nume. — Plas'a Harsiov'a coprinde orasulu Harsiov'a si tote satele fostului caimacamlicu. — Plas'a Mangalia coprinde orasulu Mangalia si tote satele vechei caimacamii cu acelasiu nume, pana la otarulu despre principatulu Bulgariei.

Art. 4. Judetulu Silistra-nouă se compune din doue plasi: Mejidie si Silistra-nouă. — Plas'a Mejidie coprinde orasulu Mejidie si tote satele camacamlicul de altadata si Cernavoda afara de Rahova. Plas'a Silistra-nouă coprinde Rahova, tote satele aflate intre plasile Mejidie si Mangalia de o parte, Dunarea si otarulu despre principatulu Bulgariei de cealalta.

Art. 5. In orasiele Tulcea, Kustengea si Rahova se infiintea cate o politia de clas'a I.

Art. 6. In orasiele si tăgurile Chili'a, Mahmudie, Isaccea si Cernavoda, se va infiintă cate o politie de clasă II.

Art. 7. Comisarii de politie, subcomisarii si totu personalulu politiei esterne, in orasiele unde s'a hotarit a există politia, se voru infiintă după trebuintia, in urmă recomendarilor prefectului de districtu catra ministeriul de interne.

Comun'a.

Art. 8. Fiecare satu formăza o comună.

Art. 9. Comun'a este administrata de catra primar, asistat de unu consiliu compus de patru persoane, locuitori stabili intrănsa, alesi de catra consatenii loru, conformu obiceiurilor localitatiei.

(Va urmă.)

Statistică Bucuresciloru.

III. — Din cele 20,357 proprietati 19,163 sunt ale romanilor si 1194 ale strainilor. Venitul acestor 19,163 proprietati romane este de 10,934,850 lei noui, adica de 571 lei n. de proprietate; pe candu cele 1194 proprietati straine produc 2,770,900 lei n., adica 2324 lei n. de proprietate.

Sunt in Bucuresci 6226 pravali, din care 800 neinchiriate si 5425 inchiriate. Neguiciatorii se impart astfel: 1327 carciunari, 377 bacani, 240 croitorii de dame si de barbati, 212 ferari, 201 macelari, 184 precupeti, 150 cismari, 138 barbieri, 121 templari, 102 painari, 100 brutari, 96 cafenele, 69 marchitani, 66 tinichigii, 66 lemnari si rotari, 65 pantofari, 60 cirelari si sielari, 58 simigii, 52 birtasi, 54 cofetari, 51 cojocari etc.

Numerul totalu alu poporatiunii din Bucuresci este de 177,646 (barbati 82,632, femei 95,014). Sunt in Bucuresci 61,853 capi de familia: 27,571 casatoriti, 11,091 veduvi, 23,197 necasatoriti. Din acestu numeru de 61,859 capi de familie 32,202 sunt nascuti in Bucuresci, 45,353 in Roman'a, 337 in Franci'a, 48 in Angli'a, 580 in German'a, 201 in Itali'a, 266 in Prussi'a, 10,959 in Austro-Ungari'a, 1450 in Turci'a, 882 in Greci'a, 92 in Bulgari'a, 30 in Belg'a, 1473 in Russi'a, 23 in Oland'a, 9 in Monte negro, 175 in Serbi'a, 54 in Elveti'a, 8 in Americ'a, 7 in Asi'a si 2 in Australi'a.

Dupa nationalitate acestei 61,859 membri de familia se impart in modulu urmatoriu: germani 3236, slavi 2694, latini 43,785, unguri 4713, evrei 6242, otomani 66, diverse 1123.

Poporatiunea intrăga se imparte din punctul de vedere alu religiunii in modulu urmatoriu: ortodocii 132,997, israeliti 20,749, catolici 16,990, protestanti 5854, armeni 796, lipoveni 206, mahomedani 43, diverse 20.

Din acestu numeru de 177,646 sunt 57,014 barbati si 22,383 femei, cari sciu a scrie si a citi; ceilalți 98,245 sunt fora instructiune.

Sunt in Bucuresci 856 advocați, 144 actori, 39 actritie, 2876 profesori, 7983 functionari, 7024 comercianti, 151 farmaçisti, 358 musicanti, 673 medici, 194 mösie, 2145 preoti, 9804 rentieri, 199 guvernante, 33 guvernorii, 24 pictori artisti, 28 dantisti, 720 ingeniri, 112 tipografi etc.

Sunt 12,661 persoane fora profesioni. („Rom.“)

Diverse.

(Conductu de tortie in Bud'a-Pest'a.) Dupa cumu ne aducu scire foile din Bud'a-Pest'a, au facutu cetatianii capitalei in 2 Dec. unu conductu grandiosu de tortie in onoreea opositiunii intrunite si a Kossuthianilor din extrema stanga. Toti cetatianii cati au luatu parte la conductu s'au adunat dinaintea sinagogii. La conductu au participat numai cetatianii independenti, ca-ci studentii dela Universitate au fostu strinsu opriti prin autoritatile universitarie de a luă parte la acésta demonstratiune politica. Conductul s'a pus in iniscare cantandu cantece Kossuthiane (Kossuth Lajos astizente) pana candu a ajunsu in piati'a museului, unde strigara de resună piati'a: „Se traiésca Kossuth Lajos“ — „Se traiésca Hofmann, Apponyi, Helfy“, „Se se care Tisza Coloman, „josu cu partid'a politicei bosniace“ si apoi se opri langa cas'a, unde se aduna clubul opositiunii intrunite. Discursulu inaintea localitatii clubului ilu tienú Attil'a de Szemere juristu, caruia ii respunse baronulu Ludovicu Simonyi printre cuventare, in care atacă cumplitu politic'a guvernului. De aci conductulu merse la clubul Kossuthianilor, unde vorbi iuristulu Bela Barabas, care după ce a combatutu, intre strigari de „Josu cu Tisza“, ucasulu prin care s'a opritu junimea academica a luă parte in corpore la conductu, a disu intorcendu-se catra Kossuthiani: „Deca votulu vostru ne va chiamá pe campulu de lupta, vomu merge cu bucuria, ca-ci scim, ca acolo vomu dă fața cu inimicu nostri neimpacati, cu russii (Le a muskával !) Lui Barabas i respunse Lud. Mocsáry combatendu politic'a falsa si

corruptiunea ce domnesce in Ungari'a, „Juni amici ! dise elu, creati o alta mai frumosa Ungaria ca-ci cei ce conduce adi afacerile tierii sunt incapabili in tōte privintiele.“ Dupa Mocsáry aparū pe balconu Verhovay, pe care voiea se'l auda multimea. Elu dise, ca reactiunea va aduce pe junime inca acolo, de a schimbă cartile cu armate. „Protestezu, ca noi amu fi aceia, cari amu face revolutiunea, acésta o facu barbatii, cari se afla in fruntea guvernului. Guvernul lui insiela pe poporu, pradéza drepturile sale, guvernul insusi semană sementi'a revolutiunei“. Atacurile aceste erau insozite de strigate sgomotose ale multimei: „Josu cu Tisza, traiésca Kossuth.“

(Din Selagiu) in Ungari'a (3 Dec. c.) ni se scrie: In cerculu Diosiodului după abdicarea guvernamentalului Dull László s'a ordonat alegere nouă pe 2 Dec. si s'a candidat protop. reformatu din Diosiodu, Szabo Pál, dăr' fiinduca n'avea sperantia a capetă nici chiaru votulu filioru sei sufletesci, se retrase si remase singurul candidatul aderintele stangiei extreme proprietariulu mare Antoniu Dobai. Dér' ce se vedi in diu'a de 2 Dec. ambii presiedinti ai comisiunii de alegere au absentat si alegerea s'a amanatu. De atunci se vorbesce si de candidatur'a lui Pogonyi aderinte alu opositiunei intrunite. La noi acuma de două luni cu puçina intrerupere ploua de tórna. Nu potemu amblă aproape nici pe drumurile de pétra. Dér' alegătorii cumu voru merge acuma la Diosiodu, unde nu duce si n'a dusu, de candu e lumea, drumu facutu ? Apoi, déca se voru duce, cumu voru alege in acestu satu simplu ungurescu, unde nu e nici unu edificiu publicu de domne ajuta. Ni-ar' placé se fia de fația la acésta alegere d. Sziksai, care a fortat „din mai inalte puncte de vedere“ in contra opositiunei romanilor Diosiodulu că locu de alegere, că se auda binecuvantare alegătorilor maghiari, scaldati in noroiu, scuturati de frigu si batuti de plòia sub ceriul liberu ! —

Selagianulu.

(Primirea generale lui Angheluș in Tulcea.) Corespondentu „Pressei“ scrie dela Tulcea 18 Nov. intre altele: Eri pe la 3 ore sosi in portulu Tulcea vaporulu „Stefanu celu Mare“, aducendu pe d. generalu Angheluș cu statul seu majoru. Tōte clopotele bisericilor anunziara orasului sosirea acestui vaporu. O multime imensa cuprinse mai totu spatiul debarcaderelor. In fața Tulcea vaporulu salută cu salve de tunuri orasului si unu urra ! poternicu fù responsul multimei entuziasmate. Glasulu tunurilor romane trezi ecurile poternice ale colinelor dobrogene si formă unu concertu, care'ti misca anim'a pana la lacremi. La debarcadera generalulu romanu fù primitu de guvernatorulu rusu cu tōte onorurile, si de primariul orasului cu pane si sare, fiindu fația toti consulii, metropolitulu bulgaru si vladicii greci cu-o parte din cleru. Autoritatile romane erau reprezentate prin comisiunea de primire a Dobrogei cu presiedintele ei N. Catargi si prin prefectulu districtului d. Ghic'a cu siefii de serviciu. Se mai aflau fația toti elevii scólelor din Tulcea cu professorii loru, si scólele de fete cu professorele. Asemenea mai tōta societatea alăsa din Tulcea in trasuri impodobite cu stéguri tricolore. Dupa presentarea panei si sarei la debarcadere cortegiul porni spre orasul si ajungendu in dreptulu primului arcu de triumfu generalulu cu guvernatoarele se coborira din trașura, si fura intimpati aici de clerulu tuturor bisericilor din orasie si sate, imbracatu in vestimente de gala cu iconele si prapurele bisericilor. Generalulu fù binecuvantat de cleru si după ce sarută sfintele icone, apoi din caus'a multimei fù nevoită a inaintă pe josu pana la biserică intre aclamarile frenetice ale multimei. Apoi generalulu trecu prin celelalte arcuri de triumfu ale comunitatii grece, israelite si in fine prin acel'a alu romanilor, unde pretutindeni fù bineventat si i se prezenta pane si sare. Generalulu multiam cu urari de fericire. Unu Te-Deum se oficiu de S. S'a egumenulu Danila alu monastirei Cocosiu, după care din inaltimdea amvonului, profesorele Adrianu, in numele poporatiunei, citi o cuventare in care intre altele dise: „Noi speram prin voi, se ajungem la cultura si libertate; noi speram prin voi, romanilor, se ajungem in bunulu traiu si la fericire; umiliti pana astazi — se ne redicam; tienuti in negra ignorantia — se ne luminiu; asuprati si ingenunchiati sub jugulu barbariei, se incepem a gustă binefacerile luminei si ale libertatii. Binecuvantata fia venirea vostra intre noi si D-dieu se ve apere si se ve intarésca. Tra-

ișca A. S. R. Carolu ! M. S. Dómna ! Traiesca Romani'a si armat'a ei !“ Dupa seversirea serviciului divinu, generalulu cu statul seu majoru fù condusu la conacu in salonulu celu mare, unde primi felicitarile tuturor autoritatilor si corporatiunilor. Pe la orele 5³/₄ sosira in fața Tulcei si vaporele „Arpád“, „Foscolo“ si „Roman'a“ cu 16 slepuri incarcate de trupe. Nóptea sosindu, a remas, că intrarea trupelor se se faca in diu'a urmatória. Nóptea orasulu fù iluminat. Trupele, ce-au sositu, sunt: regimentulu de inf. Nr. 7, 3 baterii artileria si 2 escadrone de cavaleria. x.

(Dicțiunariu biograficu.) „Romanulu“, dela care imprumutaramu unele date relative la Congressulu orientalistilor, afla ca in Florentia se publica de presentu sub directiunea lui De Gubernatis unu mare dictiunariu alu literaturi contemporane: „Dizionario biografico della literatura contemporanea“, cuprindendu intre celelalte 50 de notitie biografice despre scitori romani in viatia, dintre cari cinci voru fi insozite de portrete, si anume: A. S. R. Dómna Elilabet'a, Dora d'Istri'a, D. V. Aleandri, D. M. Cogalniceanu si d. B. P. Hasdeu.

(Eara Cazaci.) De multu nu mai fusese vorba despre ei. Se vede inse — serie „Romanulu“ — ca tienu forte multu de a nu fi stersi cu deseverire din memori'a Romanilor, si prob'a cea mai buna despre acésta o gasim in urmatorul faptu: Alaitieri, Sambata, au sositu la gar'a Filaretu 33 vagone cu soldati russi, venindu dela gar'a Tergovistei. Pe la 6 ore s'eră vr'o 25—30 cazaci se dusera in vi'a lui Seicaru din apropiare, incarcara in spinare o capită de fenu. pe care o gasira acolo, si despre care de sigur credeau, ca picase de a dreptulu din ceru pentru caii loru si pornira cu acestu daru divinu spre vagone. Vierulu lui Seicaru voi se se opuna la acésta cucerire in timpu de pace, inse bietulu omu se alese cu o bataia strasnică, pentru ca cutezase a protesta in contra unui furtu. Astfelii cazaci dusera fenu in vagone si 'si facura provisiune de drumu. E dreptu, ca subcomisarulu despartirii respective a anchetat faptulu, dăr' ce folosu, ca-ci cazaci au plecatu pe aci incolu cu prad'a loru, er' vierulu a remas cu bataia.

(O flóreuri Asia.) Dupa cumu spune diuariulu italianu „Fanfull'a“, s'a descoperit o flóre uriasa, atatu de frumosa si atatu de mare, cumu nu s'a mai vediutu pana acuma, asia ca „Victori'a regia“ si „Rafflesia Arnoldi“ fața de acésta flóre sunt adeverate pitice. Norocosulu descoperitoriu este numitulu calatoriu si naturalistu Ojardo Beccari, care tocmai acuma a certat si cutrieratu Archipelagulu ostindicu. In padurile de pe insul'a Sumatra desvolta acésta planta noua potirulu seu uriasi. Descoperitoriu o pune in familia „Amorphophallus“ si 'i da numele specialu „Titanum“. Diametrulu flórei merse pana la 83 centimetri, osa verticala ajunge pana la 172 metri.

D -lu J. Leveaux, siefulu casei „Au Bon Marché“, 24 Strad'a Lipscani Bucuresci cere imediata amplioati (Commis), cari sunt in currentul Comerciului de maruntisuri „en detail“ si cunosu bine limb'a romana. Leaf'a, ce se ofera, este 1800 franci anual. Ofertele se facu prin scrisori. Se se arate asemenea si numele caselor pentru referintie.

2—3

Pretiurile piaticei

din 6 Decembrie st. n. 1878.		
	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre. fl. cr.
Granu	fruntea . . . 6.40	Mazarea 6.20
	midiulocu . . . 5.80	Lintea 7.80
	de diosu . . . 5.—	Fasolea 4.20
Mestecatu	. . . . . 4.60	Cartofi 1.60
Secara	{ fromosa . . . 4.20	Sementia de inu . . . 11.50
	de midiulocu 3.80	" de cânepa . . . 7.80
Ordiulu	{ frumosu . . . 4.10	1 Chilo. fl. cr.
	de midiulocu 3.70	Carne de vita 40
Ovesulu	{ frumosu . . . 2.20	" de rimotoriu 44
	de midiulocu 2.10	" de berbece 24
Porumbulu	. . . . . 3.80	100 Chile. fl. cr.
Meiu	. . . . . 4.90	Seu de vita prospetu . . . 32.—
Hrisca	. . . . . —	" topitu . . . . . 48.—

Cursulu la burs'a de Viena

din 6 Decembrie st. n. 1878.		
5% Rent'a charthia (Metalliques)	61.20	Oblig. rurali ungare . . . 73.40
5% Rent'a argintu(im-prumutu nationalu)	62.50	" " transilvane . . . 83.50
Losurile din 1860	112.70	" " croato-slav. . . . . 75.—
Actiunile bancei nation. 785.—		Argintulu in marfuri . . . 100.—
" instit. de creditu 231.—		Galbini imperatesci . . . 5.57
Lond'r, 3 luni	116.25	Napoleond'ori . . . . . 9.29 ¹ / ₂
		Marci 100 imp. germ. 57.40

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gött si fiu Henricu.